

Uitvoeringsplan 2020-2022 Onderwijsachterstandenbeleid

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Wethouder: T. Boerman, portefeuillehouder Onderwijs

15 december 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding en context
  - 1.1 Aanleiding
  - 1.2 Wettelijke kaders
  - 1.3 Speerpunten onderwijsachterstandenbeleid
  - 1.4 De Lokale Educatieve Agenda (LEA)
  - 1.5 Nieuwe doelgroepdefinitie
2. Terugblik 2016-2019
  - 2.1 Verhogen van de professionele kwaliteit
  - 2.2 Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik
  - 2.3 Het leggen van verbindingen tussen betrokken en potentiële partijen
3. Vervolgacties 2020-2021 per speerpunt
  - 3.1 De professionele kwaliteit op niveau houden en meegaan met nieuwe ontwikkelingen;
  - 3.2 Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik;
  - 3.3 Het leggen van verbindingen tussen betrokken en potentiële (nieuwe) partijen.
4. Financiën

Bijlagen

Bijlage 1	Visie op onderwijsachterstandenbeleid
Bijlage 2	Actuele ontwikkelingen op het gebied van VVE
Bijlage 3	Stroomschema toeleiding voorschoolse educatie
Bijlage 4	Stroomschema indicatiestelling
Bijlage 5	Notitie - Uitbreiding VVE naar 16 uur

1 INLEIDING EN CONTEXT

1.1 Aanleiding

Als gevolg van de invoering van de Maatschappelijke Agenda (de MAG) in de gemeente Hardinxveld-Giessendam werd het beleidsstuk 'Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2016-2019 van de gemeente ingetrokken. De gemeenteraad heeft hiertoe besloten in haar vergadering van 10 november 2017. De achterliggende visie is dat door goede initiatieven die in de gemeenschap leven te behouden en te versterken de inzet van het voorveld wordt versterkt. Deze inzet heeft als beoogd effect een verhoogde preventieve werking voor inwoners die met vroegtijdige ondersteuning een steuntje in de rug krijgen om in een latere fase erger te voorkomen.

De jaarlijks binnenkomende Rijksgelden voor Onderwijsachterstandenbeleid hebben het kenmerk van een specifieke uitkering met eigen 'spelregels'. Deze worden ingezet voor de doelen zoals die zijn bepaald in het onderwijsachterstandenbeleid. Lokaal is er veel ruimte om de uitvoering in te richten op een wijze zoals die het beste past binnen de randvoorwaarden. Voor een aantal zaken gelden verplichtingen¹. Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor een voldoende gespreid aanbod voorschoolse educatie voor peuters van 2,5 tot 4 jaar en een aanbod dat kwalitatief goed op orde is.

Voor de periode 2020-2022 kiezen wij er voor om een uitvoeringsplan OAB onder regie van de gemeente op te stellen. Dit uitvoeringsplan is gebaseerd op de visie en speerpunten uit het onderwijsachterstandenbeleid 2016-2019. Voor de periode vanaf 2022 wordt een afweging gemaakt of het uitvoeringsplan OAB kan bijgesteld, of dat nieuw OAB-beleid nodig is.

1.2 Wettelijke kaders

In het onderwijsachterstandenbeleid neemt Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) een belangrijke plaats in. VVE is erop gericht om peuters en kleuters met een risico op onderwijsachterstand zo goed mogelijk toe te rusten voor de 'start' in groep 3 van de basisschool. Dit gebeurt in de voorschoolse periode (van 2,5 tot 4 jaar) en in de vroegschoolse periode (groep 1 en 2 van de basisschool.)

Voor gemeenten, kinderopvang en basisscholen gelden de volgende verplichtingen:

- Gemeenten zijn op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO) verantwoordelijk om een kwalitatief goed voorschools aanbod te realiseren voor alle kinderen met een risico op een taalachterstand in een gemeente. Gemeenten moeten zorgdragen voor voldoende voorzieningen in aantal en spreiding (artikel 166).
- Alle kinderopvanglocaties moeten voldoen aan de Wet Kinderopvang en de kwaliteitseisen uit het Besluit kwaliteit kinderopvang. Daarnaast is op de voorschoolse locaties met een VVE-aanbod ook het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie van toepassing.
- Basisscholen richten het onderwijs zodanig in dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder in de beheersing van de Nederlandse taal, waarin ook door middel van vroegschoolse educatie kan worden voorzien (artikel 8, lid 11 WPO.)

De gemeente is verantwoordelijk voor het realiseren van het aanbod van voorschoolse educatie voor peuters met een risico op een taalachterstand. Het onderwijs is primair verantwoordelijk voor vroegschoolse educatie. Gezamenlijk maken we afspraken over het geheel.

Afspraken VVE

Verder gelden vanuit de WPO de volgende verplichtingen voor de gezamenlijke partijen:

- Gemeenten (B&W) voeren tenminste jaarlijks overleg over en dragen zorg voor het maken van afspraken met kinderopvang en scholen over:
  - . Vaststellen doelgroep voorschoolse educatie,
  - . Wijze van toeleiden naar voor- en vroegschoolse educatie

---

¹ GOAB-ondersteuningsteam: Inzet GOAB-middelen 2019-2022

- . De organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie. Deze afspraken worden gemaakt met het oog op een zo groot mogelijke deelname.
- Gemeenten (B&W) voeren tenminste jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken met scholen over:
  - . De resultaten van vroegschoolse educatie

Bovenstaande afspraken hebben zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen. Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.

Kinderopvang levert gegevens over de voorschoolse educatie aan de basisscholen en zij maken samen afspraken over de wijze van overdracht.

1.3 Speerpunten onderwijsachterstandenbeleid

Per 1 januari 2018 zijn peuterspeelzalen omgevormd tot kinderopvang. Dat is geregeld in de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. De harmonisatie van de kinderopvang is in Hardinxveld-Giessendam al vóór 2018 gerealiseerd. De peuterspeelzalen voldoen hiermee aan de kwaliteitseisen die gelden voor kinderdagverblijven (wet OKE). Ook hebben sommige ouders hierdoor recht op kinderopvangtoeslag. Formeel spreken we nu dus alleen nog van kinderopvang.

Het van oudsher bestaande peuterspeelzaalwerk wordt nog wel nader aangeduid met de term 'peuteropvang'. Deze vorm van kinderopvang kenmerkt zich met name door een aanbod van kortere dagen/dagdelen, en doorgaans vanaf 2 jaar. Binnen het kinderopvangaanbod in Hardinxveld-Giessendam zijn er meerdere locaties die alleen peuteropvang bieden. Hier kunnen in principe alle peuters vanaf 2 jaar (met en zonder VVE-indicatie) gebruik van maken.

Voor de komende periode geldt voor zowel de gemeente alsook voor de partners dat een voldoende aanbod wordt gerealiseerd van voorschoolse educatie voor alle VVE-peuters. Tegelijkertijd dient het aanbod ook financieel toegankelijk te zijn voor alle peuters.

De ingezette speerpunten zoals die van kracht waren in de periode 2016 en 2019 worden voortgezet. Met de terugblik 2016 – 2019 in hoofdstuk 2 ligt er een goed beeld waar de gemeente staat. In het daarop volgende hoofdstuk bouwen we door naar 2022.

Het verhogen van de professionele kwaliteit

De professionele kwaliteit op niveau houden en meegaan met nieuwe ontwikkelingen is één van de speerpunten voor de komende periode. Ontwikkelingskansen van kinderen worden gestimuleerd door de educatieve kwaliteit te verbeteren. Dit is onder andere het doel van de Wet OKE. De beste strategie om de educatieve kwaliteit van voor- en vroegscholen te verbeteren, is door te investeren in de professionele cultuur en in de professionalisering van de leidsters op de voor- en vroegscholen zelf. Met onderstaande voornemens voor de komende periode willen we de professionele kwaliteit op niveau houden en meegaan met nieuwe ontwikkelingen beoogd.

Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik

Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik van VVE is een volgend speerpunt voor de komende periode. Om onderwijsachterstanden weg te kunnen werken, is het van belang de juiste kinderen te bereiken en ervoor te zorgen dat zij gebruik gaan maken van het voor- en vroegschoolse aanbod.

Het leggen van verbindingen tussen educatieve partners en ondersteuners

Borging van VVE is belangrijk, daarvoor is de samenwerking tussen educatieve partners en ondersteuners van belang. Als alle betrokken partijen korte lijntjes met elkaar hebben en voor elkaar inzichtelijk zijn, dan verloopt de communicatie goed en kan er snel en met kwaliteit op situaties geanticipeerd worden.

Mooi voorbeeld van samenwerking is BoekStart van de Bibliotheek, waar JGZ ouders op attendeert bij het 1^e huisbezoek.

Naast de al betrokken partijen is er aandacht voor nieuwe potentiële partijen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan verenigingen en vrijwilligers.

1.4 De Lokale Educatieve Agenda (LEA)

De Wet op het Primair Onderwijs (WPO) schrijft voor om jaarlijks te overleggen met de schoolbesturen en de aanbieders van voorschoolse educatie over de doorlopende ontwikkelingslijn van voor- naar vroegschoolse educatie en over de resultaten van vroegschoolse educatie. Wij voeren dit gesprek in het kader van de LEA.

In de Lokale Educatieve Agenda 2019-2022 staan de ambities voor het onderwijsbeleid in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Hierin zijn impliciet de wettelijke kaders op het gebied van VVE en de speerpunten uit het lokale onderwijsachterstandenbeleid 2016-2019 meegenomen. Samen met betrokken partijen geven wij via vier werkgroepen uitvoering aan het onderwijsbeleid:

1. Voor- en vroegschoolse educatie
2. Sport, cultuur en gezondheid
3. Onderwijs en zorg
4. Verkeer

De werkgroep LEA 1 voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie bestaat uit vertegenwoordigers van het basisonderwijs, peuteropvang, gemeente, jeugdgezondheidszorg en incidenteel de bibliotheek. De huidige opdracht van de werkgroep LEA 1 luidt als volgt:

- Continueren en doorontwikkelen van de doorgaande leerlijn van voorschoolse educatie naar het basisonderwijs;
- Jaarlijks afspraken maken over de besteding van de rijksmiddelen OAB;
- Jaarlijks uitvoeren en monitoren van de resultaatafspraken;
- Ontwikkelen van een doorgaande leerlijn taal van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs.
- Inzet op het integreren van statushouders;
- Herijken VVE-aanbod voor peuters.

De stuurgroep LEA heeft de opdrachten per werkgroep vastgesteld en stelt zo nodig per uitvoeringsjaar de opdrachten bij aan de hand van een plan..

1.5 Nieuwe doelgroepdefinitie

De gemeente bepaalt de criteria voor de doelgroep van voorschoolse educatie. Dit gebeurt in samenspraak met de peuteropvang organisaties, de basisscholen en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ);

Sinds 2019 hanteert het Rijk een nieuwe verdeelsystematiek voor de verdeling van de OAB-middelen, waaruit VVE wordt bekostigd. Tot 2019 werd alleen naar het opleidingsniveau van de ouders gekeken, vanaf 2019 zijn vier indicatoren van invloed op de hoogte van de middelen:

- Opleidingsniveau moeder en vader;
- Land van herkomst van de ouders;
- Verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- Ouders wel/niet in schuldsanering.

Gemeenten houden beleidsvrijheid om - in overleg met hun partners - de eigen gemeentelijke definitie van een doelgroepeuter te bepalen. Gemeenten hoeven bovengenoemde CBS-indicatoren dus niet toe te passen, maar het mag wel.

De oude doelgroepdefinitie losgelaten

De oude definitie ging uit van een doelgroep peuter in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Dit is aangepast naar 2,5 tot 4 jaar en sluit hiermee alvast aan op de wettelijke leeftijd van 2,5 jaar waarmee gerekend gaat worden bij de invoering van 16 uur VVE per week per 1 augustus 2020.

Daarnaast vervalt het leerlinggewicht als criterium en komt daarvoor het opleidingsniveau van beide ouders in de plaats.

Verder wordt actief ingezet op beëindigen van het VVE-traject zodra het verrijkte aanbod niet meer noodzakelijk is

Om te zorgen dat VVE betaalbaar blijft voor de kinderen die het echt nodig hebben, heeft de LEA stuurgroep op 25 november 2019 ingestemd met de nieuwe criteria voor indicatiestelling VVE per **1 januari 2020**.

Een doelgroeppeuter is een kind van 2,5 tot 4 jaar dat:

1. Aantoonbaar over een risicoprofiel beschikt, namelijk:
  - a. Beide ouders hebben een hoogst genoten opleiding op vmbo-niveau gevolgd of maximaal 2 leerjaren onderwijs van een ander niveau op het voortgezet onderwijs, en/ of;
  - b. In de thuissituatie wordt geen Nederlands als voertaal gesproken, en/ of;
  - c. Tenminste één van de ouders is korter dan 8 jaar in Nederland.

EN/ OF

2. Waarbij door de jeugdgezondheidszorg, de peuteropvang of het kinderdagverblijf een taal- en/ of ontwikkelingsachterstand is gesignaleerd.

EN

3. Waarbij de taal- en of/ ontwikkelingsachterstand volgens een wetenschappelijke methode door de jeugdgezondheidszorg is vastgesteld.

MAAR

4. Indien door de jeugdgezondheidszorg, de peuteropvang of het kinderdagverblijf de eerder gesignaleerde taal- en/ of ontwikkelingsachterstand niet meer wordt gezien, wordt tussen deze partij(en) en de ouders afgesproken om te stoppen met het VVE-traject.

2 Terugblik 2016-2019

In onderstaand overzicht is samengevat op welke onderdelen wij de afgelopen periode vooruitgang hebben boekt. Hieruit vloeit voort wat de benodigde acties zijn voor de jaren 2020-2021.

Speerpunt	Onderdeel	Realisatie			
		2016	2017	2018	2019
Verhogen van de professionele kwaliteit	Taalniveau pedagogisch medewerkers verhogen				
	Hbo'ers op de groep				
	Nadruk op risicopeuters				
	Focus op de effecten van VVE voor kinderen				
	Resultaatafspraken maken				
	Opstellen van een kwaliteitsverbeterplan				
	Systematische evaluatie				
	Opbrengstgericht werken				
	Taalonderwijs				
	Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik	Vergroten van plaatsing van doelgroepkinderen			
Signaleren en toeleiden					
Bereik vergroten					
VVE aanbod					
VVE-beleidsplannen van voor- en vroegscholen publiceren					
De huidige definitie van doelgroepkind aanvullen					
Het leggen van verbindingen tussen betrokkenen en potentiële partijen		Samenwerking betrokken partijen			
	Ouderbetrokkenheid				
	Inzet van VVE-ontwikkelingsprogramma's in de thuisomgeving				
	Alle VVE locaties voeren gericht ouderbeleid				
	Aansluiting zorg				
	Opstellen van een sociale kaart				
	Doorgaande leerlijn verder versterken				

	Behaald
	Doorloop
	Niet behaald
	Start onderdeel
	Afvoeren

Aan alle voornemens die in de periode 2016-2019 benoemd stonden, is ook daadwerkelijk gewerkt. Sommige voornemens hebben echter een structureel karakter, maar zijn slechts éénmalig ingezet. Deze voornemens dienen in de periode 2020-2021 dus opnieuw herijkt te worden.

2.1 Verhogen van de professionele kwaliteit

Onderdeel	Terugblik
Taalniveau pedagogisch medewerkers verhogen	De pedagogisch medewerkers van de VVE-locaties volgden in de periode 2016-2019 allen een inleiding op de taaltoets, namen de taaltoets voor het eerste moment af, niet geslaagden volgden een cursus en namen de taaltoets voor het tweede moment af. Voor de overgebleven en nieuw binnenkomende medewerkers maakten wij afspraken.
Hbo'ers op de groep	Sinds begin 2017 zetten de peuteropvanglocaties Hbo'ers op de locaties in voor 3 uur per week.
Nadruk op risicopeuters	Hier is vanaf 2018 van afgeweken; zie ook het onderdeel uitbreiden doelgroepdefinitie.
Focus op de effecten van VVE voor kinderen	Begin 2017 is de eerste Monitor ambitieafspraken opgeleverd. Deze is met behulp van een extern bureau (Oberon) opgesteld. Daarna zou er jaarlijks gemonitord worden, maar dit is slechts voor schooljaar 2017-2018 gedaan. De monitor 2018-2019 is nu in de maak.
Resultaatafspraken maken	Eind 2016 is met de voor- en vroegscholen het Convenant ambitieafspraken vastgesteld. In dit convenant zijn afspraken gemaakt over de te bereiken doelen voor kinderen die gebruik maken van VVE. Het streven is dat elke school de opgestelde doelen bereikt; er worden echter geen sancties opgelegd wanneer de doelen niet behaald worden.
Opstellen van een kwaliteitsverbeterplan	Betrokken partijen stelden in 2017 een (meerjarig) kwaliteitsverbeterplan VVE op. In 2018 en 2019 zijn de kwaliteitsverbeterplannen geen onderwerp van gesprek meer geweest. In 2020 dienen de kwaliteitsverbeterplannen dan ook geëvalueerd te worden en dienen er zo nodig aanpassingen gedaan worden voor 2021.
Systematische evaluatie	<p>De gemeente voert jaarlijks een evaluatie uit op het vastgestelde Onderwijsachterstandenbeleid, en met name op het vastgestelde jaarlijkse uitvoeringsplan. Dit gebeurt in de eindperiode van de looptijd van het geldende uitvoeringsplan. Aan de hand hiervan kunnen eventueel nieuwe uitvoeringstaken worden geformuleerd voor het toekomstige jaar. De uitvoering van het beleid voor de volgende jaren kan dus bijgesteld worden aan de hand van de resultaten van de evaluatie van het voorgaande jaar.</p> <p>Het huidige document is het uitvoeringsplan voor de jaren 2020-2021. Hierin wordt een evaluatie gedaan van de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid in de periode 2016-2019.</p> <p>Op elke locatie wordt door de bibliotheek een pedagogisch medewerker opgeleid tot voorleescoördinator.</p> <p>De voorleescoördinator is de aanjager van een positief voorleesbeleid op de locatie. Hierbij wordt hij/zij ondersteund door de bibliotheek.</p>

	De kinderopvang en de peuteropvang krijgen jaarlijks via de bibliotheek een monitorvragenlijst toegestuurd welke gericht is op lees- en taalbevordering. Deze wordt ingevuld door de pedagogisch medewerkers, de voorleescoördinator, en de bibliotheekconsulent. De uitkomsten worden door de bibliotheek geanalyseerd en besproken op de opvanglocaties. Doelen die door de leescoördinator opgenomen worden in het leesplan.
Opbrengstgericht werken	Niet behaald. Gezien het ambitieuze beleid voor het uitvoeringsjaar 2016 en 2017 is niet toegekomen om in te zetten op opbrengstgericht werken. Daarnaast zijn wij in de loop van deze twee jaren er achter gekomen dat de animo van de voor- en vroegscholen vrijwel nihil is voor dit onderdeel. Veel voor- en vroegscholen werken al (deels) opbrengst gericht. Daarnaast speelt de vraag ook of opbrengstgericht werken onderdeel moet zijn van het onderwijsachterstandenbeleid of dat dit een keuze is voor het algemene onderwijs. Om deze reden is gekozen om dit onderdeel af te voeren.
Taalonderwijs	In Hardinxveld-Giessendam is onderzoek gedaan naar mogelijkheden extra in te zetten op taalonderwijs voor leerlingen die dit nodig hebben binnen de gemeente, zoals statushouders of andere leerlingen met een taalachterstand. In 2017 is voor de Taalklas een samenwerkingsovereenkomst getekend door het samenwerkingsverband, de schoolbesturen en de gemeente.

2.2 *Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik*

Onderdeel	Stand van zaken
Vergroten van plaatsing van doelgroepkinderen	Sinds 2018 zetten wij samen met de betrokken partners in op verhoging van het VVE-bereik. Wij gingen van een bereik van 40% (2014) naar 72% (2018). Ook 2019 heeft de peuteropvang hierop ingezet; VVE werd toegankelijker voor de ouders hetgeen leidde tot een toename van inschrijvingen. In 2020 en 2021 is hier structureel aandacht voor.
Signaleren en toeleiden	Sinds 2017 verzamelen wij samen met de betrokken partijen gegevens over het signaleren en toeleiden van VVE-kinderen. Deze gegevens worden jaarlijks gemonitord. In 2019 is dit onvoldoende gelukt. In 2020 en 2021 dient hier structureel aandacht voor te zijn.
Bereik vergroten	Sinds 2017 wordt structureel gecommuniceerd over het VVE-aanbod in de gemeente. Sinds 2017 monitoren wij jaarlijks het bereik van het VVE-aanbod. Deze gegevens worden nog steeds gemonitord per peuteropvang echter dit is als geheel binnen de gemeente in 2019 niet in kaart gebracht. In 2020 en 2021 is hier structureel aandacht voor.
VVE aanbod	De invulling van het VVE aanbod is in de periode 2016-2019 gecontinueerd. En zal voor 2020 en 2021 verder gecontinueerd worden.

VVE-beleidsplannen van voor- en vroegscholen publiceren	De VVE beleidsplannen van de betrokken partners zijn in 2017 geactualiseerd en gepubliceerd op hun website. Daarna is dit punt geen onderwerp van gesprek meer geweest, omdat dit jaarlijks gebeurt.
De huidige definitie van doelgroepkind aanvullen	Het is lastig om de huidige definitie van doelgroepkind aan te vullen. Een kleine toevoeging kan zorgen voor een grote toestroom van doelgroepkinderen, waarbij het de vraag is of dit wenselijk is. Zowel het verkrijgen van deze 'stempel' als de financiële gevolgen die het kan hebben voor de onderwijsachterstandsbegroting. Daarnaast speelt de vraag of het aanvullen van doelgroepkind de manier is om extra aandacht te besteden aan kinderen met een risico op een achterstand. Dit kan ook door inzet op andere manieren. Om deze reden is in 2018 dan ook gekozen dit onderdeel af te voeren. Overigens is in 2019 de doelgroepdefinitie alsnog aangepast, zie ook paragraaf 1.5, maar dan in beperkende zin.

2.3 *Het leggen van verbindingen tussen betrokkenen en potentiële partijen*

Onderdeel	Terugblik
Samenwerking betrokken partijen	De samenwerking tussen de peuteropvang, JGZ en de Bibliotheek is in de periode 2016-2019 voortgezet. Ook is de inzet op logopedie voortgezet. Er heeft in 2019 geen evaluatie plaatsgevonden. Dit zal in 2020 opgepakt worden.
Taken Jong JGZ	Vanaf de geboorte is de spraak-taalontwikkeling een gesprekspunt tijdens ieder consult en krijgen ouders voorlichting over het belang van communiceren met hun kind. Ook wordt kort na de geboorte de gehoortest afgenomen. Naast het signaleren van doelgroeppeuters en het toeleiden naar een VVE-locaties, geeft de jeugdgezondheidszorg anticiperende voorlichting over de Bibliotheek en bestaande peuteropvang. Dit doen zij door Boekstart met ouders te bespreken en vanaf de leeftijd van 18 maanden informatie te verstrekken over het aanbod van peuteropvang binnen de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Op 2 jarige leeftijd wordt de taalproductie en taalbegrip van ieder kind in beeld gebracht conform de richtlijn 'taalontwikkeling' van het NCJ en wordt verder beleid uitgezet. Ook wordt op deze leeftijd nogmaals het belang van voorlezen besproken en krijgen ouders als stimulans een voorleesboekje mee. Bij onvoldoende vooruitgang in de spraak-taalontwikkeling kunnen kinderen doorverwezen worden door de jeugdartsen naar logopedie en/ of het audiologisch centrum.
Ouderbetrokkenheid	Alle voor-en vroegscholen hebben in 2017-2018 deelgenomen aan het traject Ouderbetrokkenheid bij een aanbieder die aansluit bij hun eigen identiteit. Zij hebben een goed ouderbeleid opgesteld en dit is terug te vinden in hun beleidsplan. Regelmatig wordt dit

	<p>geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Medewerkers van de kinderopvang worden op de hoogte gesteld van eventuele wijzigingen en als het nodig is krijgen zij bijscholing. Deze kosten kunnen vergoed worden uit de OAB-middelen.</p> <p>Vanuit de bibliotheek werden de peuterspeelzalen ondersteund door middel van ouderbijeenkomsten gericht op het belang van lezen en taal. Tijdens de nationale voorleesdagen in januari kunnen de groepen (met hun ouders!) bijvoorbeeld naar de bibliotheek komen voor een activiteit. Ook kunnen de peuterspeelzalen ervoor kiezen om de bibliotheekconsulent uit te nodigen op de locatie voor een ouder(inspiratie)bijeenkomst.</p>
Inzet van VVE-ontwikkelingsprogramma's in de thuisomgeving	Voorscholen hebben in 2018 ingezet op VVE-materialen om de ontwikkeling van het kind in de thuisomgeving te stimuleren. Dit werd in 2019 volledig in praktijk gebracht. Voor 2020 is dit thema wederom opgenomen in de plannen voor de inzet van de OAB-middelen.
Alle VVE locaties voeren gericht ouderbeleid	Het ouderbeleid is meegenomen in het traject Ouderbetrokkenheid dat in 2017-2018 is doorlopen. Inmiddels is dit opgenomen in de Pedagogische beleidsplannen, zijn medewerkers geïnstrueerd en werden ouders betrokken. In 2020 wordt opnieuw bezien hoe het hiermee staat.
Aansluiting zorg	In de werkgroep LEA 3 (Onderwijs – Zorg) is in de periode 2016-2019 vooral aandacht geweest voor de aansluiting onderwijs-zorg. In 2020 en 2021 zal de aansluiting voorschool-zorg vanuit deze werkgroep worden doorontwikkeld.
Opstellen van een sociale kaart	Er is nog geen inzet gepleegd voor het opstellen van een sociale kaart. Dit wordt doorgezet naar de jaren 2020-2021.
Doorgaande leerlijn verder versterken	In 2017 schaften de VVE-locaties hetzelfde kindvolgsysteem aan als de scholen. Of dit positieve gevolgen heeft voor de warme overdracht is nog niet in kaart gebracht. Hopelijk levert de monitor 2018-2019 hier de nodige gegevens voor.

Steekproef landelijke kwaliteitsmeting VVE bij De Ukkepuk

Op 7 mei 2019 heeft de inspectie bij kinderdagverblijf De Ukkepuk een steekproefonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Speciale aandacht ging daarbij uit naar de aansluiting tussen de voor- en voegschoolse educatie. Hieruit kwam naar voren dat de aandachtsgebieden die gericht zijn op het aanbod niets weergeven over de vraag in hoeverre de kinderen er ook voldoende van hebben geleerd. De voorschool zou vooraf moeten bepalen wat de kinderen tenminste geleerd moeten hebben wanneer zij de overstap naar de voegschool maken en op welke manier dit vastgesteld wordt. Om dit te bereiken zullen er doelen gesteld moeten worden op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Er is echter nergens aangegeven hoe de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt wordt. Een zogenaamd kwaliteitszorgsysteem, dat hiervoor zorgt, ontbreekt op dit moment. In het kader van ons voornemen ten aanzien van de kwaliteitsverbeterplannen zullen wij in 2020 vanuit de werkgroep LEA 1 toezien op een passende oplossing.

3 Acties 2020-2022 per speerpunt

De acties 2020 - 2021 kijken per speerpunt vooruit na de terugblik op de periode 2016 – 2019 in het vorige hoofdstuk. Omdat het een uitvoeringsplan betreft gaan we verder op hetgeen tot nu toe is gerealiseerd. Nieuwe activiteiten zijn toegevoegd als gevolg van veranderde wet- en regelgeving.

3.1 De professionele kwaliteit op niveau houden en meegaan met nieuwe ontwikkelingen

Taalniveau pedagogisch medewerkers

Om VVE goed toe te kunnen passen en de gewenste opbrengsten te verkrijgen, is een goede beheersing van de Nederlandse taal door pedagogisch medewerkers van groot belang. Hierdoor kan een stimulerende en verrijkende taalomgeving voor kinderen gecreëerd worden. Om het taalniveau van de pedagogisch medewerkers voldoende te borgen op niveau 3F- B2 (einde mbo-4 of havo) Staatsexamen Nt2 programma II, vergoeden wij de kosten van de Taaltoets voor nieuwe pedagogisch medewerkers die de Taaltoets nog niet gevolgd en/of behaald hebben. Tussentijdse (bij)scholing op het gebied van taal komt voor rekening van de peuteropvang instellingen.

Acties	• <i>De kosten van de Taaltoets vergoeden voor nieuwe pedagogisch medewerkers die nog niet het taalniveau 3F – B2 hebben behaald. -> stuurgroep LEA akkoord 2020.</i>

Hbo'ers op de groep

Om de kwaliteit van VVE blijvend te borgen, hebben wij het aantal Hbo-gekwalificeerde medewerkers in de voorschoolse educatie sinds 1 januari 2017 structureel uitgebreid. Aan elke VVE-locatie is nu een Hbo'er verbonden. De Hbo'ers op de groep vervullen een belangrijke (sturende) rol in continue coaching op de werkvloer en uitwisseling tussen pedagogisch medewerkers en leerkrachten. Dit is de taak van de pedagogisch coach/ beleidsmedewerker. Daarnaast is er een Hbo'er op de groep die ondersteuning geeft bij de VVE peuters, dit is de zgn. peuter IB'er.

Acties	• <i>Door het Rijk is een aantal uren per fte verplicht voor de coaching, daardoor moeten de uren (nu 3 uur per week per locatie) herzien worden in 2021</i>

Herijken kwaliteitsverbeterplannen

Om de interne kwaliteitszorg te borgen dienen alle VVE-instellingen over een eigen VVE-beleid te beschikken. De betrokken partijen (voor- en vroegscholen) hebben in 2017 hun (meerjarige) kwaliteitsverbeterplannen met de gemeente gedeeld. In 2020-2022 zullen deze plannen herijkt en waar nodig bijgesteld worden.

Acties	• <i>VVE-aanbieders evalueren hun huidige VVE-beleid</i> • <i>Waar nodig wordt een kwaliteitsverbeterplan herijkt of bijgesteld</i>

Resultaatafspraken

Naast het realiseren van een zo groot mogelijk bereik is het belangrijk een stimulans te geven aan de kwaliteit en de opbrengsten van VVE. Om dat doel te kunnen bereiken, is het van belang dat gemeente en schoolbesturen afspraken maken over de resultaten die met VVE worden nagestreefd. In overleg met de voor- en vroegscholen werd daarom op 24 januari 2017 een convenant ondertekend (zie bijlage). In dit convenant zijn afspraken gemaakt over de te bereiken doelen voor kinderen die gebruik maken van VVE. Het streven is dat elke school de opgestelde doelen bereikt; er worden echter geen sancties opgelegd als de doelen niet behaald worden. Het convenant spreekt daarom van "ambitieafspraken".

Ook voor de peuteropvang is het belangrijk om resultaatafspraken te monitoren in termen van bereik en toeleiding, alsook de ontwikkeling op verschillende lijnen. Het gaat er om dat de effecten van vve zichtbaar moeten zijn bij de overgang naar het basisonderwijs.

De gestelde doelen zijn met name gericht op het verlagen van het doubleringspercentage, het verhogen van het aantal doelgroepkinderen met een score 'voldoende op taal' en het verhogen van het aantal doelgroepkinderen met een score 'voldoende op begrijpend lezen'. Om de voortgang op de verschillende doelen te monitoren, wordt gebruik gemaakt van de door Oberon uitgevoerde nulmeting 2016/2017. Bij de eerste meting is de doelgroep in kaart gebracht en zijn de leerlingprestaties in groep 3 en 4 van de basisschool in kaart gebracht.

Daarnaast is het tijd het Convenant ambitieafspraken te actualiseren nu het gewichtencriterium niet meer wordt toegepast, de doelgroepdefinitie per 1 januari 2020 is aangescherpt en per 1 augustus 2020 het verplichte VVE-aanbod van 16 uur per week in werking treedt.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Afronden monitor ambitieafspraken 2018/2019 en de gegevens vergelijken met die van 2017/2018;</i> • <i>Aanvullen van de monitor met gegevens over het bereik van de VVE-doelgroep in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar + inhoudelijke toelichting op wat in de 1,5 jaren VVE is bereikt</i> • <i>Presenteren van de monitor 2019/2020 met opname van uitgebreidere rapportage over voorschoolse ontwikkeling</i> • <i>Actualiseren Convenant ambitieafspraken, aanvullen met criteria/ doelen voor de overgang naar de basisschool</i> • <i>De voortgang op verschillende ambitieafspraken uit het convenant monitoren vanuit de werkgroep LEA 1</i>
---------------	--

Om te bepalen of uitgevoerde acties met betrekking tot VVE de juiste keuzes zijn, of juist uitgevoerd worden, is het van belang de effecten te meten van de uitgevoerde acties. Begin 2017 is het rapport van Oberon opgeleverd als met startgegevens

Systematische evaluatie

De gemeente voert jaarlijks een evaluatie uit op het vastgestelde Onderwijsachterstandenbeleid, en met name op het vastgestelde jaarlijkse uitvoeringsplan. Dit gebeurt in de eindperiode van de looptijd van het geldende uitvoeringsplan. Aan de hand hiervan kunnen eventueel nieuwe uitvoeringstaken worden geformuleerd voor het toekomstige jaar. De uitvoering van het beleid voor de volgende jaren kan dus bijgesteld worden aan de hand van de resultaten van de evaluatie van het voorgaande jaar. Gegevens zullen vergeleken worden met de beginsituatie en er wordt gekeken of de geformuleerde (tussen)doelen behaald zijn. Ook zullen de afspraken met betrokken partijen hierbij worden geëvalueerd.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>In Q3 2021 worden het huidige uitvoeringsplan OAB 2020-2022 en de daarbij horende acties geëvalueerd;</i> • <i>Voor de periode 2022-2026 vindt herijking van het bestaande OAB-beleid plaats.</i>
---------------	--

Taalklas

Gemeenten zijn wettelijk verplicht een kwalitatief aanbod te hebben voor alle kinderen met een risico op een taalachterstand. Om ook een aanbod voor de oudere kinderen met een taalachterstand lokaal beschikbaar te hebben, hebben wij in 2017 samen met de schoolbesturen en het samenwerkingsverband Passend Onderwijs de Taalklas ingericht.

In afstemming met alle scholen en naar ratio van de hoogte doelgroepoerlingen zijn er investeringen gedaan op ouderbetrokkenheid en taalstimulering.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voortzetting Taalklas. De stuurgroep LEA heeft hier al mee ingestemd voor 2020. Voor besluitvorming over het jaar 2021 wordt een evaluatie afgewacht.</i> • <i>Taalachterstanden: afstemming en beleid voor leerlingen t/m 7 jaar</i>
---------------	--

3.2 Het verbreden van de toegankelijkheid en het vergroten van het bereik

De gemeente is verantwoordelijk voor het behoud van de financiële toegankelijkheid van de peuteropvang voor ouders van kinderen die in aanmerking komen voor VVE. Dit betekent concreet dat ouders van kinderen met een risico op taalachterstand (doelgroepkinderen) per saldo niet meer betalen dan ouders van kinderen in de kinderopvang, die voor de hoogste belastingtoeslag in aanmerking komen. De gemeente zorgt voor extra kindplaatsen in peuteropvang organisaties voor kinderen die anders niet aan een dergelijke voorziening zouden deelnemen.

De gemeente ziet er op toe dat een VVE biedende partij VVE-geregistreerd is. Dit houdt onder in dat: er wordt gewerkt met een erkend VVE-programma als onderdeel van het pedagogische beleidsplan; pedagogisch medewerkers die met het programma werken VVE-scholing hebben gehad; en handhaving van de BKR (Beroepskracht- kindratio). doelgroepkinderen die vanaf 1 augustus 2020 de 2,5-jarige leeftijd hebben bereikt dienen een programma van 16 uur VVE per week te kunnen volgen. De gemeente draagt bij aan de verbetering van de structurele kwaliteit van het aanbod en de bevordering van de ouderbetrokkenheid (bij peuteropvang organisatie/school en thuis).

Vergroten van plaatsing van doelgroepkinderen

Het streefdoel is dat alle kinderen die in aanmerking komen voor VVE daadwerkelijk gebruik maken van VVE. De gemeente, Jong JGZ en de peuteropvang organisaties dragen er zorg voor dat de doelgroepkinderen inderdaad een voorschoolse voorziening bezoeken; Voornamelijk informatieverstrekking moet hiervoor zorgen.

De Jeugdgezondheidszorg v/h Rivas is per 1 januari 2020 overgegaan naar Jong JGZ. Van de kinderen die wel in aanmerkingen komen voor VVE, maar hier niet gebruik van maken, worden de motieven van de ouders om niet deel te nemen aan VVE in beeld gebracht. Afspraken over de toeleiding van kinderen worden geactualiseerd.

Acties	<i>Herijken afspraken over :</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Stroomschema indicatiestelling aan de hand van de doelgroepdefinitie (akkoord stuurgroep LEA 25 november 2019)</i> • <i>Rapportages: aantallen en afgegeven indicaties</i> • <i>Rapportages: signalering en toeleiding naar opvang VVE</i>
---------------	--

Signaleren en toeleiden

Alle kinderen die in aanmerking komen voor VVE worden gesignaleerd en ontvangen een VVE-indicatie via Jong JGZ. Screening vindt plaats aan de hand van de doelgroepcriteria ([bijlage 4, stroomschema indicatiestelling](#)).

Het toeleiden van doelgroepkinderen start na beoordeling bij 2-jarig consult ([bijlage 3, stroomschema toeleiding voorschoolse voorziening](#)). Wanneer een kind tot de doelgroep VVE behoort, dan behoren ouders toestemming te geven voor verwijzing naar VVE. Ouders worden actief gemotiveerd voor een voorschools aanbod. Aanmelding is een administratief proces.

Bij het eerstvolgende consult voor 2½ jaar wordt nagegaan of een doelgroepkind daadwerkelijk is aangemeld voor VVE. Als dit niet het geval is worden ouders actief gestimuleerd.

Om het bereik en toeleiding te monitoren leveren organisaties en partijen gegevens aan, ook in verband met de systematische evaluatie en verbetering van VVE op gemeentelijk niveau. Het gewenste resultaat is dat alle doelgroepkinderen vroegtijdig gesignaleerd en geregistreerd worden en dat deze peuters op een effectieve manier worden toegeleid naar een voorschoolse voorziening.

Acties	<i>Met Jong JGZ en Peuteropvang worden afspraken gemaakt over signalering en toeleiding</i>
---------------	---

Bereik vergroten

Gemeente en peuteropvang moeten zorgen voor een voldoende aanbod van vve-kindplaatsen en zijn er verantwoordelijk voor dat deze kindplaatsen ook daadwerkelijk door doelgroepkinderen bezet worden. Bij de vaststelling van het bereik wordt gekeken naar zowel het aantal aangeboden als bezette VVE kindplaatsen.

In de gemeente Hardinxveld-Giessendam gaat het om een beperkt aantal doelgroepkinderen, zie overzichten hieronder. We streven naar een optimaal bereik. De gemeente ontvangt hierover informatie per kwartaal van zowel Jong JGZ, de jeugdverpleegkundige alsook van de peuteropvangorganisaties met VVE en bespreekt de resultaten indien nodig in de werkgroep VVE.

Non-bereik is het aantal indicatiestellingen minus het aantal kinderen dat op de peuteropvang een VVE-programma volgt.

Hiervoor zijn een aantal verklaringen te geven: (1) vrijwillige keuze, ouders zijn niet verplicht hun kind met VVE-indicatie aan te melden op de peuteropvang/VVE (2) sociaal-medische indicaties (3) de kinderopvang (hele-dag-opvang) biedt in de gemeente geen VVE-programma aan.

* Jong JGZ: mocht een kind taalachterstand hebben, dan wordt het snel opgeroepen bij de schoolarts wanneer het 4 jaar is. Overdracht van de arts 0-4 naar de schoolarts.

* Bibliotheek: wil graag het programma 'Boekstart in de Kinderopvang' op de kinderopvanglocatieis aanbieden

	Aantal doelgroepkinderen		Aanwezig op VVE-locatie
	CBS	RIVAS/Jong JGZ	
2017			
2018			
2019			
1 ^e helft 2020			

Conclusies: .....

Naam Locatie/Instantie	Aantal kinderen
--	..
Geen	..
Flierefluit	..
Flierefluit	..
Snaters	..
Ukkepuk.	..
Eindtotaal	...

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt ingezet op communicatie om het VVE-bereik te vergroten. • Wat is de definitie van bereik? Wat is non-bereik? We kijken naar de mogelijkheden om ieder kind met VVE-indicatie een plek te bieden op een voorschools programma • Afspraken tussen peuteropvang/VVE, kinderopvang en Jong JGZ/ jeugdverpleegkundige • Uitwerking non-bereik
---------------	---

VVE aanbod - uitbreiding naar 16 uur (Bijlage 5)

Per 1 augustus 2020 zijn gemeenten verplicht om 16 uur voorschoolse educatie aan te bieden aan kinderen die op 1 augustus 2020 de 2,5-jarige leeftijd bereiken. Concreet betekent dit een uitbreiding van het aanbod van de peuterspeelzalen van 10 uur VVE naar 16 uur. Reeds geplaatste kinderen die een aanbod ontvangen van 10 uur mogen desgewenst vanaf 1 augustus 2020 nog steeds 10 uur

ontvangen gedurende de periode dat zij zijn geplaatst. Er is een overgangstermijn, een 'zachte landing'. Dat betekent dat voor de zittende VVE-peuters per 1 augustus niets hoeft te veranderen, maar mogelijk is het toch wenselijk dat dit ook voor hen wordt verhoogd naar 16 uur.

Gemeenten zijn verplicht om een kwalitatief goed voorschools aanbod te doen aan alle kinderen met een risico op een taalachterstand in de gemeente. In Hardinxveld-Giessendam is het peuterspeelzaalwerk per 1 juli 2015 geharmoniseerd. Voor alle opvanglocaties gelden nu dezelfde landelijke kwaliteitseisen én dezelfde financieringsstructuur. Gelijktijdig is ook de financiering van VVE gewijzigd. Door de harmonisatie van het peuterspeelzaalwerk moet op alle peuteropvanggroepen gewerkt worden met een gecertificeerd VVE-programma als voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op de gemeentelijke financiële bijdrage.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Om de uitbreiding van het VVE-aanbod naar 16 uur per week goed vorm te geven, zijn de peuteropvangorganisaties en de gemeente gestart met gesprekken over de uitgangspunten en mogelijkheden</i> • <i>Subsidie-afspraken aanpassen zodat peuteropvangorganisaties met VVE per 1 augustus 2020 aanspraak kunnen maken op subsidiering gerelateerd aan 16 uur VVE per week in plaats van 10 uur.</i> • <i>Ook de uitvoeringsregeling gemeentetoeslag moet op het aanbod van 16 uur worden aangepast</i> • <i>Evalueren en vernieuwen van informatie voor ouders en professionals zodat inspirerende en correcte informatie beschikbaar is. .</i>
---------------	---

3.3 Het leggen van verbindingen tussen betrokken en potentiële partijen

Uitgangspunt van de samenwerkende partners in onze gemeente is dat alle doelgroepkinderen aan het eind van groep 2 voldoende zijn toegerust om te starten in groep 3.

Eind 2017 werd het convenant ambitieafspraken ondertekend. Om de resultaten van het onderwijsachterstandenbeleid zichtbaar te maken is monitoring nodig. De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft in overleg met de voor- en vroegscholen het convenant ambitieafspraken vastgesteld in 2017. In dit convenant zijn afspraken gemaakt over de te bereiken doelen voor kinderen die gebruik maken van VVE. Het streven is dat elke school de opgestelde doelen bereikt, echter worden er geen sancties opgelegd als de doelen niet behaald worden. Hierdoor wordt in het convenant ook gesproken over ambitieafspraken. De monitoring van de gemaakte afspraken wordt besproken in de LEA werkgroep VVE. Hierin wordt ook de voortgang besproken. Eventueel wordt er gekeken of de ambitieafspraken aangevuld kunnen worden met opname van gegevens 2,5 tot 4 jarigen die een VVE-aanbod volgen. Het ondertekende convenant resultaatafspraken is als bijlage 3 bijgevoegd aan dit uitvoeringsplan.

Samenwerking betrokken partijen

De samenwerking van Jong JGZ en de peuteropvanglocaties vindt plaats via netwerkoeverleggen. De registratie van VVE-indicaties vinden plaats in het digitale dossier van de JGZ. Hieruit worden op landelijke criteria periodiek rapportages gedraaid, zodat bekend is hoeveel indicaties afgegeven zijn in een bepaalde periode en hoeveel kinderen daadwerkelijk zijn toegeleid naar een VVE-plek. Dit laatste genoemde gegeven komt voort uit een gesprek met de ouders. Om meer zicht te kunnen krijgen op het bereik en het werkelijk aantal geplaatste doelgroepkinderen wordt gekeken naar een betere samenwerking en afstemming tussen de JGZ en de peuteropvanglocaties. Hierdoor volgen dan ook meer betrouwbare rapportages, aan de hand van de specifiekere gemeentelijke criteria. Er wordt zorgvuldig met de persoonsgegevens van kinderen omgegaan. Ouders geven toestemming voor uitwisseling van persoonsgegevens over de ontwikkeling van hun kind tussen de jeugdgezondheidszorg en de peuteropvanglocaties. Dit gebeurt via het daarvoor vastgestelde VVE toestemmingsformulier.

In Hardinxveld-Giessendam worden al sinds enkele jaren verschillende preventieve activiteiten uitgevoerd om de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. Voor de komende beleidsperiode is het de bedoeling om deze, of andere vormen van, activiteiten te handhaven. Hierbij kan gedacht worden aan voorleesdagen in de bibliotheek en het uitreiken van een voorleesboekje door Jong JGZ aan alle peuters van 2 jaar oud. Een ander voorbeeld hierbij is de samenwerking tussen de bibliotheek, de peuterspeelzalen en Jong JGZ. I.s.m. Jong JGZ zijn Boekstartbijeenkomsten georganiseerd in de bibliotheek en krijgen ouders tijdens het 1e huisbezoek van Jong JGZ een waardebon waarmee ze hun kind gratis lid kunnen maken van de bibliotheek en een Boekstartkoffertje kunnen ophalen. Met de peuterspeelzalen en de kinderopvang is het programma Boekstart in de Kinderopvang opgestart. Hierbij wordt er samen gewerkt aan taalstimulering / leesbevordering.

De huidige uitvoering van logopedie - screening van 2,5 jarigen en alle 5-jarigen op de basisschool - blijft uitgevoerd worden in de komende beleidsperiode. Vroege signalering van taalontwikkelingsstoornissen maakt eerdere diagnose, behandeling en begeleiding mogelijk. Hierdoor kunnen veel problemen voorkomen worden. Alle kinderen krijgen een gevalideerde taalscreening. Als nodig wordt begeleiding en lichte hulp aangeboden binnen de JGZ. De juiste doelgroep wordt toegeleid naar VVE. Door weggevalen personeelsregelingen zullen de kosten voor logopedie verminderen.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Maken van afspraken met samenwerkingsverband Driegang.</i> • <i>Evaluatie van uitvoering logopedie in 2020;</i> • <i>Versterking samenwerking voor een betere signalering, toeleiding en bereik;</i> • <i>Evaluatie..</i>
---------------	---

Alle VVE locaties voeren gericht ouderbeleid

Elke VVE locatie heeft een ouderbeleid dat gericht is op VVE. Dit ouderbeleid heeft betrekking op visie en doelen van VVE-ouderbetrokkenheid.

Acties	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Voortzetting van huidige traject ouderbetrokkenheid;</i> • <i>Ouderbeleid meenemen in huidige traject ouderbetrokkenheid;</i> • <i>Evaluatie.</i>
---------------	--

Ouderbetrokkenheid

Ouders van kinderen met een VVE-toekenning worden actief betrokken bij de ontwikkelingen van hun kind. Ouders van zowel geïndiceerde doelgroepkinderen als van risicokinderen worden geïnformeerd over VVE, de doelen van het VVE-programma en de daarbij behorende processen, zoals de intakeprocedure. De ouders worden gestimuleerd om thuis ontwikkeling bevorderende activiteiten met hun kind te doen, o.a. door het meegeven van een tasje met materialen en boekjes door de voorscholen. Daarnaast is er aanbod van activiteiten die ouders bij binnenkomst met hun kinderen kunnen doen. Verder worden de ouders regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen van hun kind. Activiteiten als koffieochtenden, informatiemiddagen, ouderavonden en overige activiteiten kunnen deze betrokkenheid nog verder vergroten. Themabijeenkomsten over bijvoorbeeld grenzen stellen of zindelijkheid kunnen zorgen voor een verbinding tussen ouder en voor- of vroegschool en bevorderen tevens de ontwikkeling in de thuisomgeving. Bij het thema ouderbetrokkenheid wordt verder rekening gehouden worden met de thuistaal van het VVE kind. Doel is om ouders meer te betrekken van de ontwikkeling van hun kind, waardoor de effecten van voor- en vroegschoolse educatie effectiever is

In januari 2021 wordt er gestart met het project de "VoorleesExpress". Dit is een landelijk project dat erop gericht is om kinderen in een vroege levensfase - 2 tot 8 jaar - te helpen met taal en lezen. Met het voorleestraject van de VoorleesExpress krijgt een gezin een half jaar begeleiding om actief aan de slag gaan met lezen en taal. De ouders krijgen van de vrijwilliger van de VoorleesExpress handvatten aangereikt, zodat ze het voorlezen kunnen voortzetten. Dit project wordt gecoördineerd door de bibliotheek, De aanmeldingen van de ouders verlopen via de Peuterspeelzalen en het Basisonderwijs.

Acties

Voortzetting van huidige traject ouderbetrokkenheid.

- 1. Alle peuteropvang organisaties met VVE beschrijven ouderparticipatie in hun pedagogisch beleidsplan;*
- 2. Scholen en peuteropvang organisaties informeren ouders regelmatig over de vorderingen van hun kind:*
  - Voor elk kind is er een kind-dossier waarin de ontwikkeling van het kind gevolgd kan worden;*
  - Ouders worden vroegtijdig en voortdurend betrokken bij de ondersteuningsbehoefte(n) van hun kind(eren);*
  - Primair individueel inzake het eigen kind/de eigen kinderen;*
  - Daarnaast waar mogelijk ook in groepsverband in de vorm van voorlichting over veel voorkomende opvoedingsvragen en –problemen (in samenwerking met de JGZ);*
- 3. De peuteropvang organisaties met VVE stimuleren een actieve rol van de ouders. Aanbieders voeren een intakegesprek met de ouders wanneer het kind gaat deelnemen aan VVE. Daarin wordt gesproken over:*
  - Wat verandert er voor mij als ouder;*
  - Waar gaan we gericht aan werken en wat is mijn rol als ouder hierin;*
  - Welke ondersteuning kan de peuteropvang aanbieder hierin geven aan de ouder;*
  - Welke ondersteuning kunnen andere partijen geven, zoals de bibliotheek en Jong JGZ. De peuteropvang informeert de ouders hierover.*

Opstellen van een sociale kaart

Om de lijntjes kort te houden en om inzichtelijk te maken voor wat je bij wie terecht moet, zal er een sociale kaart opgesteld worden. Hierin zullen alle betrokken partijen voor wat betreft VVE opgenomen worden. Dit zorgt uiteindelijk voor een snelle en duidelijke communicatie. Een stappenplan kan de sociale kaart eventueel ondersteunen.

Acties

- Inventariseren van lopende initiatieven voor een sociale kaart en aansluiten;*

Inzet van VVE-ontwikkelingsprogramma's in de thuisomgeving

Het verstrekken van materialen aan ouders om thuis met hun kind op te pakken zorgt voor een verdere ontwikkeling van het kind in de thuisomgeving. Daarnaast kan ingezet worden op VVE-ontwikkelingsprogramma's voor in de thuisomgeving, zoals de Voorleesexpres of vve Spel Thuis. Doel voor de komende jaren is om het gebruik van VVE-ontwikkelingsprogramma's in de thuisomgeving te vergroten.

Doorgaande leerlijn verder versterken

Een doorgaande leerlijn zorgt ervoor dat leerkrachten direct kunnen inspelen op ontwikkelingen en eventuele achterstanden. Daarnaast borgt een doorgaande leerlijn de vertrouwde omgeving van het kind. Beleid en aanbod van alle VVE locaties moet zoveel mogelijk op elkaar afgestemd zijn om de doorgaande leerlijn te kunnen borgen. Er vindt overdracht van kindgegevens plaats en als er aanleiding voor is vindt een gesprek plaats tussen de voor- en vroegschool. Structureel contact tussen peuteropvang, kinderopvang en basisschool zijn hiervan belang. Ook de uitwisseling van regels en structuur spelen hier een rol in. Overeenkomstige thema-ontwikkelingsgebieden zorgen voor een goede aansluiting tussen de betrokken partijen. Naast de reguliere contactmomenten tussen de betrokken partijen zorgt de Lokale Educatie Agenda (LEA) voor het optimaliseren van onderwijs door afspraken te maken met scholen, peuteropvang en kinderopvang. De werkgroep LEA 1 (VVE) is hier onderdeel van.

Door gebruik van het kindvolgsysteem Parnassys in zowel de voorscholen alsook de vroegscholen kan overdracht van informatie eenvoudig worden gemaakt. Tot op heden is het niet gelukt om de geautomatiseerde aansluiting van informatie-uitwisseling te realiseren. Wel zijn de lijnen kort en goed zodat warme overdracht met de bestaande informatievoorziening wel geborgd is.

Voortdurend zetten alle partijen zich in om ouders van alle peuters en kleuters te informeren, te betrekken en betrokken te houden.

In de toekomst is een doorgaande lijn wat betrekking tot lees- en taalstimulering van kinderopvang naar de basisonderwijs ook een wens. De bibliotheek kan hier een goede rol in spelen.

4 FINANCIËN (begroting in bewerking)

De gemeente ontvangt een specifieke uitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid. Het budget voor 2021 stijgt met 25%. De nieuwe bekostigingssystematiek, welke geldt vanaf 2018, is nog niet ingevoerd.

De OAB-middelen zijn in beheer bij de gemeente en dit wordt lokaal ook wel het 'vaste' MAG-budget genoemd. Daarmee wordt bedoeld dat de besteding is gebonden aan de spelregels die horen bij een specifieke uitkering.

De begroting voor 2020 en 2021 is op hoofdlijnen onderverdeeld in een aandeel bestemd voor het 'aanbod VVE' en de overige onderdelen welke de samenwerking van de partners betreft naast de reguliere aanbieders van VVE.

Voorlopig voorstel besteding OAB-middelen 2021

Van: werkgroep LEA 1

Aan: LDK en Stuwkr8

Inkomsten 2021 (verwacht)

Specifieke rijksuitkering onderwijsachterstanden € 198.753

Restant specifieke rijksuitkering
onderwijsachterstanden 2019 € nnb

Totaal (minimaal) € 198.753

Doelstelling

Uitgaven 2021 (voorlopig begroot)

De professionele kwaliteit op niveau houden en meegaan met nieuwe ontwikkelingen	HBO'er op de groep	€ 22.800 *
	Verplichte (nieuwe) cursussen VVE	€ 5.000 **
	Permanente scholing VVE	€ 8.000 **
	VVE-materialen voorscholen	€ 1.000
	Taalonderwijs/taalklas	€ 15.000
Het verbreden van de toegankelijkheid en vergroten van het bereik	Signaleren en toeleiden	€ 1.500
	VVE aanbod	€ 115.000
Het leggen van verbindingen tussen betrokken en potentiële partijen	Preventieve logopedie (screening)	€ 12.000 ***
	Ouderbetrokkenheid	€ 15.000 ****
	Doorgaande leerlijn	€ 1.125
	<i>Totaal</i>	€ 196.425
	<i>Saldo</i>	€ 2.328

Toelichting

HBO-er op de groep

* Pedagogisch beleidsmedewerker/coach met 5,5% verhoogd conform cao Kinderopvang 2020
Vanaf 1-1-2022 verhogen door wetgeving

Verplichte (nieuwe) cursussen VVE

** Uurloon € 26,50 per medewerker inclusief verrekening cursuskosten

Permanente scholing VVE

**** Voorstel wordt nog verder uitgewerkt vanuit werkgroep LEA 1. Het gaat om efficiënter samenspel tussen vraag en aanbod mbt informatiemateriaal op het gebied van VVE vanuit de gemeente, peuteropvang, bibliotheek en JGZ. Op dit moment bieden partijen los van elkaar (VVE-) materialen aan voor de thuisomgeving (boekjes, tasjes, koffertjes, informatiebrieven, folders etc.). Het streven is om in 2020 tot een gezamenlijk koffertje/tasje met educatieve inhoud te komen dat op een vast moment aan alle ouders/peuters wordt uitgereikt. Hiervoor wordt ook een werkwijze op papier gezet. De in voorgaande jaren apart begrote bedragen voor VVE-materialen thuisomgeving en VVE-activiteiten bibliotheek worden voor 2020 in dit verband bij elkaar genomen en opgehoogd onder het kopje "Ouderbetrokkenheid". De werkgroep LEA 1 benadrukt dat niet alle VVE-activiteiten van de bibliotheek op dit moment ten goede komen aan de peuteropvang en de scholen, en dat dus ook niet alle VVE-activiteiten van de bibliotheek uit het OAB-budget bekostigd kunnen worden. Een deel betreft de reguliere exploitatiekosten van de bibliotheek en valt dus onder flexibel MAG-budget. De bibliotheek is in 2020 structureel deelnemer aan de werkgroep

Taalonderwijs/Taalklas

De gemeente zal in het eerste half jaar van 2021 ongeveer 14 statushouders dienen te huisvesten (volwassenen en kinderen). Het tweede half jaar is nog niet bekend.

Signaleren en toeleiden

Onderdeel van wettelijke taken JGZ/DG&J (vast MAG-budget)

VVE-aanbod

Gemeentetoeslag peuteropvang: 8 uren

VVE: 16 uren

Preventieve logopedie (screening)

*** In afwachting verslag werkzaamheden 2020

Ouderbetrokkenheid

Inclusief VVE-activiteiten bibliotheek, abonnementen peuteropvang bij bibliotheek en VVE-thuismaterialen

Doorgaande leerlijn

Licentiekosten Parnassys 3 x € 375

Bijlage 1   Visie op onderwijsachterstandenbeleid

Onze visie zoals verwoord in het onderwijsachterstandenbeleid 2016-2019 geldt nog steeds voor de periode 2020-2021:

Visie op onderwijsachterstandenbeleid

De thuisomgeving van het kind vormt de basis van de ontwikkeling van het kind. De ouders of verzorgers van het kind zijn hiervoor in eerste instantie verantwoordelijk. Er wordt actief met ouders of verzorgers gecommuniceerd om thuis aan de slag te gaan met de ontwikkeling van het kind als er een achterstand is geconstateerd. Onze focus ligt op de kinderen die het echt nodig hebben. De acties die voortkomen uit ons beleid zijn slechts hulpmiddelen en ondersteunend bij de ontwikkeling van het kind. Wel blijft het van belang dat kinderen kind kunnen zijn.

De betrokken partners willen de komende jaren werken aan een toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig aanbod van VVE in de gemeente. Dit betekent laagdrempelige toegang, dichtbij mensen georganiseerd om het bereik te vergroten. Zoveel mogelijk partijen worden bewogen hieraan mee te doen. De focus wordt gelegd op de kinderen die het echt nodig hebben. Er is altijd sprake van gemengde groepen, waardoor segregatie wordt voorkomen.

De ontwikkelingen in het sociaal domein (invoering Jeugdwet en de Wet Passend Onderwijs) bieden kansen om te werken aan een geïntegreerde aanpak, zowel qua pedagogisch beleid als bij de ondersteuning en eventuele zorg die kinderen nodig hebben. Hiertoe vindt zoveel mogelijk afstemming met en aansluiting bij het onderwijs plaats, zodat kinderen geen hinder ondervinden van de overstap van voorschool naar vroegschool. De voor- en vroegscholen bieden een normaliserende omgeving voor jeugdigen, met een positieve pedagogische benadering. Daarnaast spannen de voor- en vroegscholen zich in om de kwaliteit en snelheid van het signaleren van belemmeringen in de ontwikkelingen van jonge kinderen te vergroten, in samenwerking met onder andere het Sociaal Team.

Bron: Onderwijsachterstandenbeleid 2016-2019 Gemeente Hardinxveld-Giessendam, vastgesteld in de raadsvergadering van 24 november 2016

Bijlage 2 Actuele ontwikkelingen op het gebied van VVE

Na de invoering van de Wet OKE hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan rond voorschoolse educatie, die van invloed kunnen zijn op het onderwijsachterstandenbeleid. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen. Per ontwikkeling wordt de landelijk en lokale stand van zaken beschreven.

HARMONISATIE

De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving op de kwaliteit van kinderopvang en voorschoolse educatie. Sinds 1 juli 2015 (Harmonisatiewet) valt het peuterspeelzaalwerk binnen de gemeente ook onder de definitie van de kinderopvang; peuterspeelzaalwerk en kinderopvang moeten nu aan dezelfde eisen voldoen. Er wordt sindsdien niet meer gesproken over peuterspeelzalen/peuterspeelzaalwerk, maar over “peuteropvang”.

INNOVATIE EN KWALITEIT

Vanuit het Rijk zijn er recentelijk verschillende initiatieven ontplooid om de kwaliteit van kinderopvang en voorschoolse educatie, die beide in een kindercentrum plaatsvinden, te verbeteren. De kwaliteitseisen staan beschreven in de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) die op 1 januari 2018 in werking is getreden. De belangrijkste (nieuwe) kwaliteitsregels voor kinderopvanglocaties zijn als volgt:

- nieuwe eisen aan instromers en zij-instromers VVE;
- nadere eisen aan opleidingsplan;
- beleid voorschoolse educatie opnemen in pedagogisch beleidsplan;
- 3F taalniveau voor pedagogisch medewerkers in VVE-locaties;
- per 1 januari 2019: inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker in de kinderopvang voor het coachen van de pedagogisch medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden en voor de totstandkoming en implementatie van de pedagogische beleidsvoornemens.

NIEUWE VERDEELSLEUTEL RIJKSGELDEN

Het kabinet Rutte III kiest voor een verdeelsleutel waarmee de onderwijskansen worden vergroot van kinderen die dit het hardst nodig hebben. In het nieuwe systeem telt minder mee waar een kind woont: er wordt meer gekeken naar het risico op een achterstand dan of het kind in een kleine of grote gemeente woont. Ook wordt voortaan niet meer alleen gekeken naar het opleidingsniveau van ouders om te bepalen welk kind een risico heeft op een achterstand. De verblijfsduur in Nederland weegt nu ook mee, evenals het herkomstland van de ouders, en of ouders in de schuldsanering zitten. Met die factoren kan het risico op een achterstand volgens het kabinet beter worden voorspeld. De nieuwe verdeling voor gemeenten is per 1 januari 2019 ingegaan en voor scholen per schooljaar 2019–2020.

WIJZIGING BESLUIT BASISVOORWAARDEN KWALITEIT VOORSCHOOLSE EDUCATIE

Het doel van deze tweeledige wijziging is het versterken van de intensiteit en de kwaliteit van de voorschoolse educatie, zodat de ontwikkeling van peuters met het risico op een onderwijsachterstand verder wordt gestimuleerd en onderwijsachterstanden zoveel mogelijk worden voorkomen. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de afspraak in het regeerakkoord 2017-2021 ‘Vertrouwen in de toekomst’, waarin de uitbreiding van het aanbod voorschoolse educatie is aangekondigd.

1 *UITBREIDING AANBOD VOORSCHOOLSE EDUCATIE NAAR (GEMIDDELD) 16 UUR PER WEEK*

Het kabinet breidt dit via een wijzigingsbesluit per 1 augustus 2020 uit naar een aanbod van 960 uur voor doelgroeppeuters van 2,5-4 jaar. Deze norm is opgebouwd door de voorgenomen uren per week (16) te vermenigvuldigen met het aantal uren dat peuterspeelzalen van oudsher open waren (40), vermenigvuldigd met de periode waarbinnen het aanbod in ieder geval moet worden aangeboden (1,5 jaar).

Deze norm is niet alleen hoger, maar ook flexibeler dan de tot nog toe geldende norm, die immers voorschrijft dat voorschoolse educatie ten minste tien uur per week moet worden aangeboden. Met de nieuwe norm wordt op twee manieren ruimte voor lokaal maatwerk geboden: enerzijds kan ervoor

gekozen worden om kinderen tussen de 2,5 en 3 jaar wat minder uren per week aan te bieden en kinderen tussen de 3 en 4 jaar wat meer, mits de urennorm van ten minste 960 uur aanbod over anderhalf jaar gehaald wordt. Voor het behalen van de urennorm mag per dag maximaal 6 uur meegerekend worden. Anderzijds wordt het ook mogelijk om de uren over meer dan 40 weken te spreiden: veel kindercentra, met name de eerdere kinderopvanglocaties, zijn namelijk 50 tot 52 weken per jaar open.

De urennorm betreft een minimumverplichting. Het staat VVE-aanbieders dus vrij om meer uur voorschoolse educatie aan te bieden of om voorschoolse educatie aan te bieden aan kinderen jonger dan 2,5 jaar. Aanbod tussen de 2-2,5 jaar telt echter niet mee voor de uren norm van 960.

Om de VVE-aanbieders de gelegenheid te geven hun bedrijfsvoering goed in te richten, geldt een overgangsregeling: de norm van 960 uur geldt alleen voor VVE-peuters die vanaf 1 januari 2020 2,5 jaar zijn (en voor oudere peuters dus niet).

Let wel, gemeenten zijn verplicht het uitgebreidere aanbod te creëren, maar kunnen ouders niet verplichten om daar volledig gebruik van te maken. De gemeenten zijn wel verantwoordelijk voor het toeleiden c.q. stimuleren van ouders om van dit aanbod gebruik te maken. De praktijk zal gaan uitwijzen in hoeverre ouders daadwerkelijk gebruik gaan maken van het aanbod.

2 VERPLICHTE INZET PEDAGOGISCH BELEIDSMEDEWERKER VOORSCHOOLSE EDUCATIE

Op grond van artikel 8 van het Besluit kwaliteit kinderopvang, dat is gebaseerd op artikel 1.50, tweede lid, van de Wet kinderopvang, moet een pedagogisch beleidsmedewerker voor een bepaald aantal uren worden ingezet om de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren. Op basis van het voorgestelde wijzigingsbesluit komt daar een verplichte inzet bij ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van voorschoolse educatie. Deze verplichting geldt aanvullend op en separaat van de verplichte inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker ten behoeve van de kinderopvang. De verbetering van de voorschoolse educatie kan plaatsvinden door middel van coaching van beroepskrachten voorschoolse educatie en/of beleidsvorming en -implementatie door een pedagogisch beleidsmedewerker.

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is voor de verplichte inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker een later inwerkingtredingsmoment (1 januari 2022) gekozen dan voor de verhoging van het aanbod naar 16 uur, zodat de sector zich kan voorbereiden op de nieuwe eisen.

ACTIEPROGRAMMA KANSRIJKE START

Op 12 september 2018 lanceerde het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het actieprogramma Kansrijke Start; een programma in lijn met de aanbevelingen van de Gezondheidsraad om te investeren in een goede start tijdens de eerste 1000 dagen van een kind. Het idee achter het actieprogramma is dat wanneer er meer aandacht wordt besteed aan sociale, mentale en fysieke omstandigheden van (aanstaande) kwetsbare gezinnen, de kansen voor baby's en peuters worden vergroot en problemen op latere leeftijd worden voorkomen. Het is aan de partners op gemeenteniveau om met elkaar lokale coalities te vormen die met elkaar afspraken maken over de lokale inzet van maatregelen en de manier waarop organisaties lokaal samenwerken.

Een herinrichting van de keten rond de eerste 1000 dagen van een kind moet ervoor zorgen dat we kwetsbare gezinnen makkelijker bereiken en beter begeleiden. Het actieprogramma Kansrijke Start sluit daarmee mooi aan bij onze lokale wens om te investeren in een sterke sociale basis in elke dorpskern, zoals aangekondigd in ons Plan van Aanpak kostenbeheersing jeugdhulp. Ook de JGZ gaat vanuit haar strategische koers 2019-2022 in onze regio aansluiting zoeken bij het landelijke actieprogramma. Dit biedt volop mogelijkheden om de krachten in de regio én op lokaal dorpskern niveau te bundelen.

PREVENTIEVE LOGOPEDIE

Preventieve logopedie draagt bij aan het voorkomen en bestrijden van ontwikkelingsachterstanden. Met ingang van 1 januari 2020 is de preventieve logopedie in onze gemeente overgegaan van Rivas naar swv Driesprong. Zij verzorgen voortaan de logopedische screening van alle vijfjarigen.

Bijlage 3 Stroomschema toeleiding voorschoolse voorziening

Zuigelingenhuisbezoek:

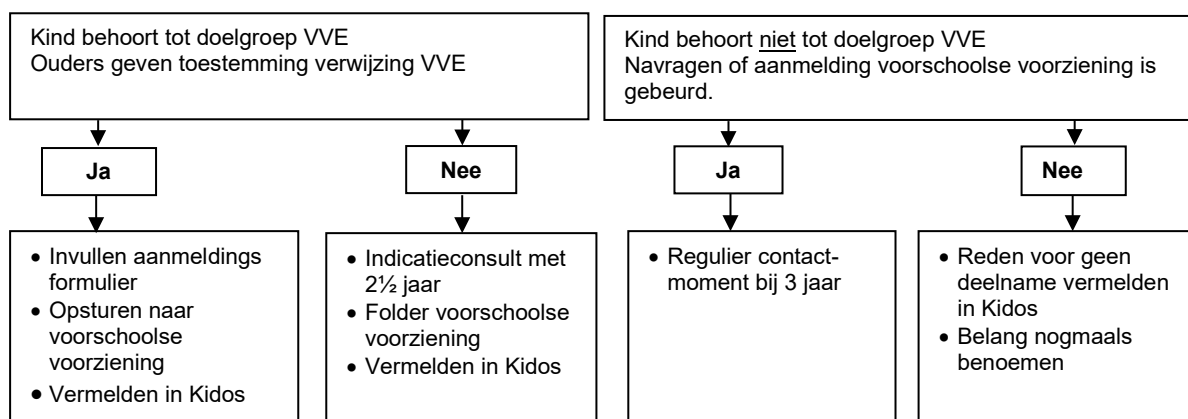
Weging risicoprofiel t.a.v. genoten onderwijs ouders, voertaal en verblijf in Nederland.
Bevindingen noteren in Kidos volgens werkinstructies.

18 maanden consult of huisbezoek:

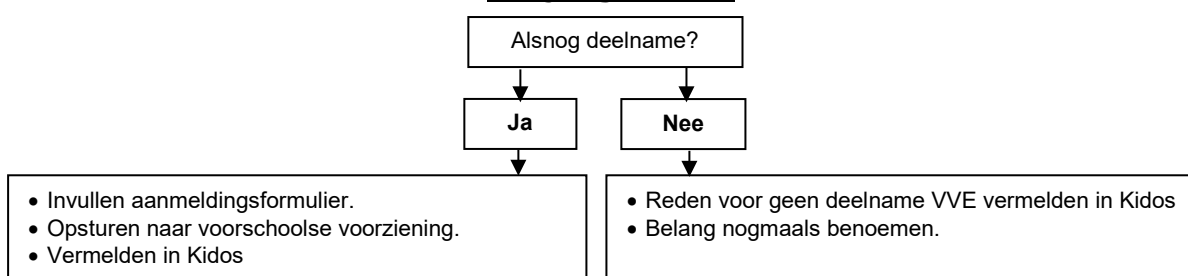
Aandacht voor toeleiding naar een voorschoolse voorziening
Vraag of kind is ingeschreven of in die toekomst ingeschreven gaat worden
Zo nodig informatiefolders uitdelen
Bevindingen noteren in Kidos

2 jarig consult

Beoordelen of kind binnen doelgroep VVE valt,
gebruik maken en score op van Wiechen ontwikkelingsonderzoek
en zo nodig van stroomschema indicatiestelling VVE

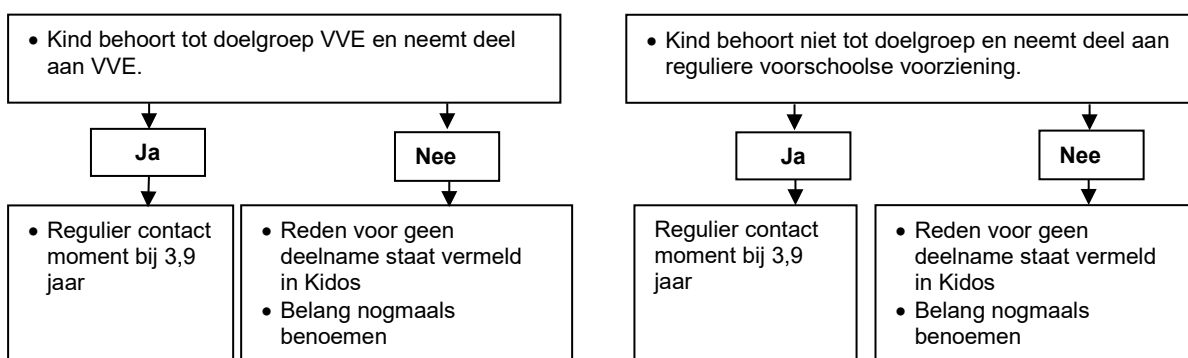

2½ jarig consult

3 jarig consult

Zo nodig herindiceren met score op van Wiechen ontwikkelingsonderzoek
en stroomschema indicatiestelling VVE

Toeleiding voorschoolse educatie

Uitgaande van het stroomschema (zie bijlage 1) en het bestaande aanbod van Jong JGZ (maatwerkdeel) worden in het kader van de toeleiding van doelgroepkinderen naar een voorziening voor voorschoolse educatie de volgende werkzaamheden afgesproken:

Zuigelingshuisbezoek:

Bepalen of sprake is van een risicoprofiel:

- Beide ouders hebben een hoogst genoten opleiding op vmbo-niveau gevolgd of maximaal 2 leerjaren onderwijs van een ander niveau op het voortgezet onderwijs.
- In de thuissituatie wordt geen Nederlands als voertaal gesproken.
- Tenminste 1 van de ouders is korter dan 8 jaar in Nederland.

Bevindingen invoeren in Kidos volgens werkinstructies.

18 maanden consult of huisbezoek:

- Ouders bij het contactmoment vragen of het kind is aangemeld bij een voorschoolse voorziening. Dit noteren in Kidos volgens werkinstructies.
- Zonodig ouders voorzien van informatie en advies. Folders voorschoolse voorziening uitdelen.

2 jaar consult:

- Navragen of het kind is aangemeld bij een voorschoolse voorziening. Dit noteren in Kidos volgens werkinstructie.
- Beoordelen of kind binnen de doelgroep VVE valt. Ook kinderen met een onvoldoende score in het 'van Wiechenontwikkelingsonderzoek' vallen onder VVE. Een ander hulpmiddel hierbij is het stroomschema indicatiestelling VVE (bijlage 6).

Bij doelgroep kinderen:

- Als ouders toestemming geven voor deelname VVE, aanmeldingsformulier invullen en opsturen naar voorschoolse voorziening.
- Indien ouders geen toestemming geven voor deelname VVE, wordt het kind met 2 ½ jaar opnieuw opgeroepen. Desgewenst wordt er telefonisch contact met ouders opgenomen. Ouders krijgen folders over voorschoolse voorziening. Bevindingen worden genoteerd in Kidos volgens werkinstructies.

Bij niet doelgroep kinderen:

- Als het kind is aangemeld, wordt kind op leeftijd van 3 jaar weer opgeroepen voor consult
- Als het kind niet is aangemeld, de reden hiervoor vermelden in Kidos. Belang van een voorschoolse voorziening nogmaals benoemen.

2½ jaar consult:

- Ouders aanbod voorschoolse voorziening doen.
- Als ouders kiezen voor deelname aan VVE, het aanmeldingsformulier invullen en doorsturen naar voorschoolse voorziening.
- Indien ouders kiezen om niet deel te nemen, de reden voor niet deelname vermelden in Kidos.

3 jaar consult

- Navragen of het kind gebruik maakt van een voorschoolse voorziening.
- Zo nodig een herindicatie stellen. Ook kinderen met een onvoldoende score in het 'van Wiechenontwikkelingsonderzoek' vallen onder VVE. Een ander hulpmiddel hierbij is het stroomschema indicatiestelling VVE (bijlage 6).

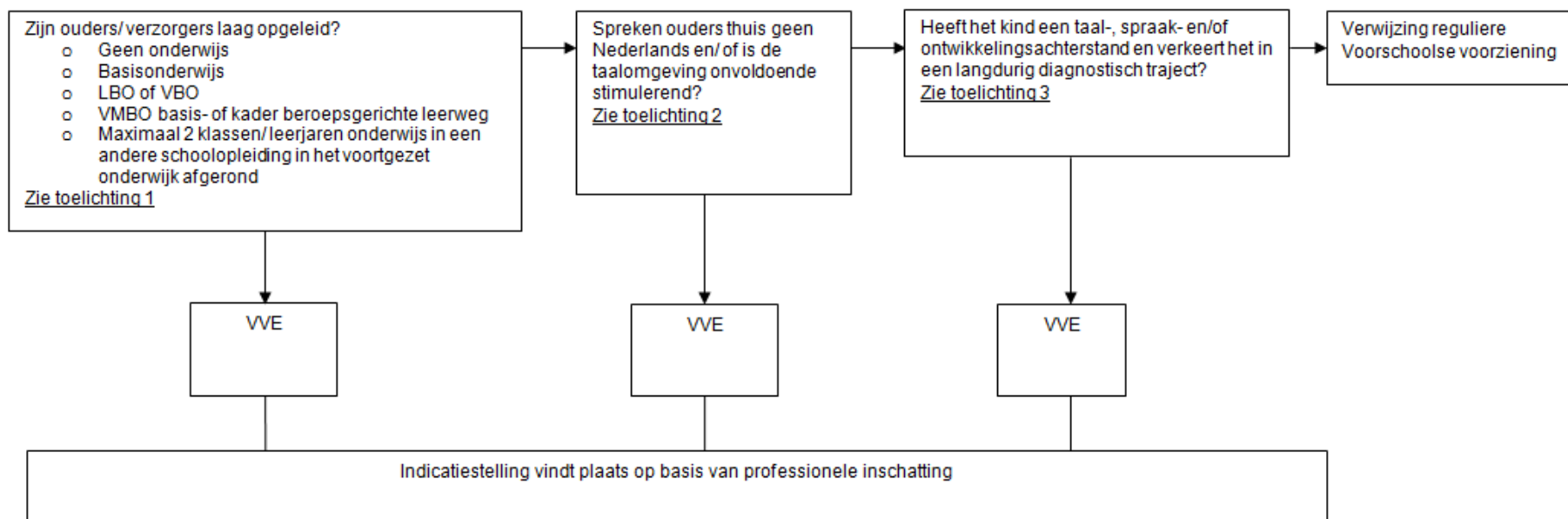
Bij doelgroep kinderen:

- Nogmaals belang voorschoolse voorziening benoemen. Reden voor niet deelname staat vermeld in Kidos volgens werkinstructies.

Bij niet doelgroep kinderen:

- Nogmaals belang voorschoolse voorziening benoemen. Reden voor niet deelname staat vermeld in Kidos volgens werkinstructies.

Bijlage 4 Stroomschema indicatiestelling

Toelichting 1
Het gaat om het opleidingsniveau van **beide** ouders/verzorgers.

Is 1 van de ouders/verzorgers hoger opgeleid, dan is er **geen** VVE-weging

Toelichting 2
Bij een onvoldoende stimulerende taalomgeving kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- ouders lezen de peuter **niet** voor uit een boekje op niveau van het kind.
- Er zijn thuis **geen** spelletjes aanwezig om kleuren, afmetingen en vormen te leren
- Ouders hebben **geen** gesprekjes over de dagelijkse belevenissen van hun kind

Toelichting 3
Het kind verkeert in een diagnostisch traject, maar de diagnose laat lang op zich wachten. Plaatsing op VVE is voor deze groep op indicatie en in overleg tussen JGZ en voorschoolse voorziening

Bijlage 5   Uitbreiding aanbod VVE naar 16 uur

Voorstel urenuitbreiding van het aanbod voorschoolse educatie (ve) op de peuterspeelzalen in de gemeente Hardinxveld-Giessendam per 1 augustus 2020

Van: werkgroep LEA 1

Aan: LDK en Stuurgroep LEA

Introductie - uitbreiding aanbod voorschoolse educatie

Het ministerie van OCW heeft besloten [Staatsblad 2019, nr. 315](#) uiterlijk per 1 augustus 2020 het aanbod voorschoolse educatie (ve) aan peuters uit te breiden naar totaal 960 uur per VVE-peuter. Vanuit landelijk beleid wordt de ruimte geboden om deze uren gedurende anderhalf jaar - in de leeftijdsperiode van 2,5 tot 4 jaar - over meer weken per jaar te spreiden of naar leeftijd op te bouwen - mits het aanbod niet meer dan 6 uur per dag is.

Wettelijke taak van de gemeente

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid een wettelijke taak met betrekking tot de voor- en voerschoolse educatie (vve). In grote lijnen betekent dit dat de gemeente verantwoordelijk is voor de voerschoolse educatie (ve) en zorgt voor voldoende aanbod van goede kwaliteit en spreiding voor alle kinderen met een risico op een taal- of ontwikkelingsachterstand. De gemeente ontvangt vanuit het Rijk hiervoor de middelen uit onderwijsachterstandenbeleid en stelt deze ter beschikking aan de organisaties in de gemeente om de uitvoering van voerschoolse programma's te realiseren. Voor het voerschoolse aanbod ontvangen schoolbesturen zelf direct een bijdrage van het Rijk.

Overgangperiode of zachte landing

De minister stelt de verplichting om 16 uur voerschoolse educatie aan te bieden aan kinderen die op 1 augustus 2020 de 2,5-jarige leeftijd bereiken. Reeds geplaatste kinderen die een aanbod ontvangen van 10 uur mogen desgewenst vanaf 1 augustus 2020 nog steeds 10 uur ontvangen gedurende de periode dat zij zijn geplaatst. Voor de zittende populatie geldt dan dat per 1 augustus voor hen niets hoeft te veranderen.

Wel is het zo dat de gemeente 16 uren moet kunnen bieden aan alle kinderen die voor VVE in aanmerking komen. Dat betekent dat de peuteropvangorganisaties bespreekbaar maken dat die mogelijkheid er is. Ouders met een reeds geplaatst kind die hier gebruik van willen maken, krijgen daarvoor dan ook de mogelijkheid. Deze ouders wordt een 16-urig contract geboden.

Op deze manier creëer je een overgangperiode waarin steeds meer kinderen 16 uur voerschoolse educatie ontvangen. Het voordeel van het werken met een dergelijke overgangperiode is dat er voor 'huidige' ouders geen veranderingen optreden. Een overgangperiode roept echter wel dilemma's op ten aanzien van de bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld over de planning van groepen, de inzet van medewerkers, dat een deel van de VE peuters eerder wordt opgehaald etc. Als dagdelen verlengd worden is het niet eenvoudig om onderscheid te maken tussen 'oude' en 'nieuwe' peuters.

VVE- peuters en regulier

Uitgangspunt voor het VE-aanbod is dat VVE- en reguliere peuters in gemengde groepen worden geplaatst om verschillen in ontwikkeling te voorkomen. Omdat het niet wenselijk is om beide groepen peuters andere openingstijden te hanteren, zal met de urenuitbreiding voor VE ook het aanbod voor reguliere (dus niet-doelgroep) peuters worden aangepast.

Er is scenariokeuze per opvanglocatie mogelijk, want er is niet één ideaal model als gevolg van specifieke situaties op locaties en de verschillende knelpunten die aan de orde kunnen zijn. Denk bijvoorbeeld aan personele beschikbaarheid of aansluiting op schooltijden.

Het nieuwe aanbod vanaf 1 augustus: 16 uur

De gemeente biedt 16 uur voorschoolse educatie voor nieuwe doelgroepeuters vanaf 1 augustus en brengt de peuteropvangorganisaties in de gelegenheid het aanbod te verhogen van 10 naar 16 uur conform de beschreven regelgeving door hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

In de begroting ter besteding van de OAB-middelen 2020 is rekening gehouden met een uitbreiding van het aanbod van 10 naar 16 uur voor in totaal een bedrag van maximaal € 13.125.

Voorgesteld wordt vanaf 1 augustus 2020 deze ruimte aan te wenden ter verhoging van de bevoorschotting aan de peuteropvang met voorschools educatieprogramma naar rato van het aantal deelnemende VVE-peuters.

Vergoeding van VVE uren door de gemeente

Ouders met recht op kinderopvangtoeslag (waarvan de peuter een VVE-indicatie heeft) betalen op dit moment het eerste en tweede dagdeel zelf en de overige dagdelen worden gesubsidieerd. Bij een voortzetting van de huidige situatie waarbij het aantal uren niet toeneemt blijft de ouderbijdrage ongewijzigd.

Indien het aantal uren toeneemt naar 16 uur, dan is het aanbodsscenario van de peuterspeelzaal van invloed op grootte en aantal dagdelen. De ouderbijdrage zal dan kunnen afwijken per variant.

Het is nog niet bekend in welke mate het aantal af te nemen dagdelen zal stijgen. Naar aanleiding van de vergrootte openstelling per 1 augustus zal de werkgroep in het Uitvoeringsplan Onderwijsachterstandenbeleid 2020 – 2021 met een voorstel komen, uitgewerkt met een regeling.

De peuteropvang informeert en stimuleert (nieuwe) VVE-peuters en hun ouders tot deelname aan het vergrootte aanbod van 16 uur en sluit voor dit aantal uren een contract af. Mocht na drie maanden proberen, ondanks herhaalde initiatieven, stimulering en onder de aandacht brengen van de mogelijkheid toch worden afgezien van 16 uur, dan kan de opvangorganisatie de ouder een contract aanbieden op basis van minder uren. Er zouden immers wachtlijsten kunnen ontstaan door de lege plekken in het aanbod én een VVE-kind moet altijd een plaatsing kunnen ontvangen – ook als het voor minder dan 16 uren is.

Belangrijk is dat de gemeente het aanbod realiseert voor 16 uur. Zou hier in het begin al direct vanaf worden gezien door aanbieder van contracten minder dan 16 uur, dan wordt niet voldaan aan de wet- en regelgeving.

